

**UCHWAŁA NR XX/128/21
RADY GMINY CZEREMCHA**

z dnia 26 marca 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378.) oraz art. 6, ust. 2, pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956) Rada Gminy Czeremcha uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czeremcha.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Mikołaj Wasiluk

Załącznik
do uchwały Nr XX /128/21
Rady Gminy Czeremcha
z dnia 26 marca 2021 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2021 – 2025**

Spis treści

Wstęp	4
I. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	5
1.1. Definicja, rodzaje i fazy przemocy	5
II. Podstawa prawna	7
III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie	8
3.1 Skala zjawiska przemocy na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeremsze, Posterunku Policji w Czeremsze i Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czeremcha	8
3.2. Analiza badań własnych	9
3.2.1. Potencjał w sferze zasobów ludzkich	17
3.3 Wnioski	18
IV. Założenia programowe	18
4.1. Kierunki działań	19
V. Cele, działania, sposoby realizacji, wskaźniki	19
VI. Adresaci programu	25
VII. Realizacja programu	25
VIII. Źródła finansowania	26
VIII. Monitoring i sprawozdawczość	27

Wstęp

1. Zjawisko przemocy – informacje ogólne.

W Polsce, problem przemocy w rodzinie zaledwie od kilkunastu lat zaczyna przebijać się do świadomości społecznej. Początkowo był on marginalizowany i przemilczany. Poprzez ujawnianie drastycznych przypadków przemocy domowej, media „wymusiły” zainteresowanie się problemem oraz podjęcie działań odpowiednich służb. Okazało się, że przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, który wymaga podjęcia szerokich, dobrze zorganizowanych i zaplanowanych na wiele lat interdyscyplinarnych działań, kierowanych zarówno do ofiar, jak i świadków oraz sprawców przemocy domowej. Przeciwdziałanie przemocy domowej i pomoc ofiarom winny być przedmiotem świadomych, profesjonalnych i skoordynowanych działań zaradczych. Rodzina to najważniejsza podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo. Jest ona pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. Zgodnie z art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku „Rodzina to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Główną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, które oparte są na wzajemnym zrozumieniu i miłości. Podczas pojawiających się konfliktów i trudności rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Zachowania poszczególnych jej członków stają się niezgodne z normami moralnymi i prawnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Rodzina ma ogromne znaczenie dla życia i prawidłowego rozwoju dziecka, które jest całkowicie uzależnione od świata dorosłych, pozostaje zatem dla ogromnej większości dzieci i dorosłych podstawowym zespołem wspólnoty życia. Dla wielu dom staje się podporą emocjonalną, ostoją bezpieczeństwa psychicznego. Rodzina kształtuje postawy, kieruje poznawanie przez dziecko procesów przyrody i kultury, zjawisk i faktów otaczającego świata. Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, które ukierunkowane są przede wszystkim na rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, kształtowanie i uwrażliwienie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadry zajmującej się diagnozowaniem i profesjonalną pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę

mieszkańców Gminy Czeremcha. Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy w szkołach z terenu gminy oraz wśród mieszkańców. Podstawą opracowania „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021- 2025„ jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956).

I.CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1.1 Definicja, rodzaje i fazy przemocy

W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jako przemoc w rodzinie należy rozumieć: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (członków rodziny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Rodzaje przemocy:

Fizyczna - jest zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko jak np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, uderzenie w twarz - tzw. „policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów.

Psychiczna - zawiera przymus i groźby tak jak np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, groźenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, wyśmiewanie, lekceważenie. Przemoc psychiczna jest najczęściej występującą formą przemocy i jest bardzo trudna do udowodnienia. Seksualna - polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu, np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych.

Ekonomiczna - o przemocy ekonomicznej mówimy wtedy, gdy jej sprawca używa pieniędzy albo innych wartości materialnych do zaspokojenia swojej potrzeby władzy i kontroli,

podporządkowując sobie partnerkę lub przerzucając na nią odpowiedzialność za utrzymanie domu.

Zaniedbanie - jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: pozbawienie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym, zazwyczaj jest procesem o długiej, nawet kilkunastoletniej historii. Powtarza się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz (występują w różnych odstępach czasowych):

- Faza narastającego napięcia - jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem zachowań, w których sprawca okazuje zniecierpliwienie, rozdrażnienie, narastają sytuacje konfliktowe. Przyczyny narastającego napięcia mogą tkwić poza rodziną, wtedy sytuacja staje się nie do zniesienia i pojawia się agresja.

- Faza ostrej przemocy – sprawca eskaluje przemoc, dochodzi do wybuchu gniewu, ostrego wyładowania agresji w stosunku do osoby krzywdzonej. Ta faza trwa stosunkowo krótko, ale może zakończyć się dramatycznie. Na tym etapie pojawia się u osoby doznającej przemocy przerażenie, bezradność, poczucie wstydu, ale także złość. W fazie trwania przemocy osoby, które jej doznały decydują się wezwać pomoc i złożyć skargę.
- Faza miodowego miesiąca – jest to faza skruchy i okazywania żalu ze strony sprawcy przemocy. Na tym etapie istnieje szansa, że jeżeli sprawca chce utrzymać związek, rodzinę, podda się terapii, a jego agresywne zachowania zostaną powstrzymane. Jednak bez trwałej specjalistycznej pomocy faza ta kończy się nawrotem przemocy, spowodowanym ponownym wzrostem napięcia u sprawcy.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne długotrwałe problemy pojawiające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczonej w dzieciństwie. Obok obrażeń cielesnych przemoc domowa powoduje, że szczególnie dziecko żyje w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia, pozbawione miłości, zaufania i bezpieczeństwa. U osób, które są poddawane długotrwałej przemocy występują poważne problemy fizyczne jak i emocjonalne. Do najczęstszych objawów będących skutkami przemocy należą m.in.: poważne obrażenia ciała, popadanie w depresję, obojętność, smutek, niekontrolowane wybuchy śmiechu, płaczu, wzrost częstotliwości występowania chorób somatycznych

związanych ze stresem np. bóle głowy, żołądka, bóle brzucha, nudności, zaparcia, bóle kręgosłupa, zespół jelita drażliwego, bóle stawów. Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną są bardzo uciążliwe dla osób doznających przemocy. Ofiary przemocy często zachowują się niezrozumiale, niejednokrotnie zmieniają zdanie i wycofują zawiadomienie o przestępstwie, zaczynają bronić sprawcy. Wycofywanie się z aktywnych działań służących zmianie sytuacji i wyjściu z przemocy może wynikać z przekonania o bezskuteczności działań, które poparte są wcześniejszymi doświadczeniami. Konsekwencjami przemocy w rodzinie jest dziedziczenie zachowań przemocowych i powielanie ich w dorosłym życiu. Niezwalczona przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Ważne jest aby podejmować planowane działania, które mają na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań, które wpisane są w tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są instytucje zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz kadra niosąca pomoc i wsparcie.

II. Podstawy prawne

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec jej sprawców. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy to:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378.),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369.),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492, z 2021 r. poz. 41.)

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Skala przemocy w rodzinie, jako zjawiska zachodzącego w środowisku zamkniętym, jest niezwykle trudna do oszacowania. Składa się na to wiele przyczyn, poczynając od braku udziału osób trzecich, oporu ofiar przed wyjawieniem sytuacji na zewnątrz ze względu na uwarunkowania społeczne, obawę przed rozpadem związku, przed zachowaniem sprawcy.

3.1. Skala zjawiska przemocy na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeremsze, Posterunku Policji w Czeremsze i Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czeremcha

Problematyka przemocy domowej dotyka niestety również Gminę Czeremcha. Dane statystyczne Komisariatu Policji w Czeremsze obrazują zjawisko przemocy w rodzinie na przestrzeni ostatnich lat w sposób następujący:

Tabela 1. Problematyka przemocy domowej

	2018	2019	2020
Liczba interwencji domowych	58	72	39
Ilość interwencji procedura „Niebieska Karta”	11	11	19
Liczba pokrzywdzonych w tym:	11	11	23
kobiety	7	6	10
mężczyźni	2	3	0
nieletni	2	2	13
Liczba sprawców przemocy, w tym:		11	12
kobiety	1	0	1
mężczyźni	9	9	10
nieletni	1	2	1

Źródło danych: Zespół Interdyscyplinarny w Czeremsze

Z przedstawionych danych wynika, iż w 2019 roku wzrosła liczba interwencji domowych w porównaniu do roku 2018. W roku 2020 zauważyć można wzrost liczby wdrożonych procedur

„Niebieska karta” w odniesieniu do lat 2018 - 2019, co oznacza niestety zwiększenie występowania problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Czeremcha.

Tabela 2. Ilość wszczętych procedur „Niebieska Karta”

Rok	Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”	Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieska Karta”
2018	11	10
2019	11	11
2020	19	13

Źródło danych: Zespół Interdyscyplinarny w Czeremsze

Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeremsze i Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Czeremcha w 2018 roku wszczęto 11 procedur „Niebieska Karta”. Łączna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” w 2018 roku wynosi 10. W 2019 wszczęto również 11 procedur „Niebieska Karta”. Łączna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” w 2019 roku wynosi 11. Natomiast w 2020 wszczęto 19 procedur „Niebieska Karta”. Łączna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” w 2019 roku wynosi 13.

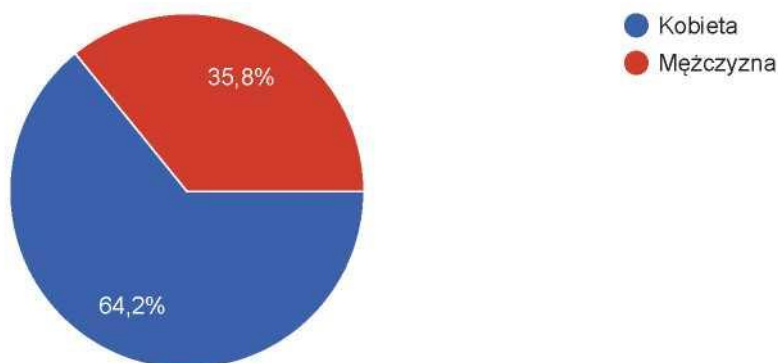
3.2. Analiza badań własnych

W celu zdiagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz stanu wiedzy na temat przemocy wśród mieszkańców z terenu Gminy Czeremcha w miesiącu listopadzie i grudniu 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze przeprowadził badanie ankietowe wśród dorosłych mieszkańców gminy. Celem badania była analiza zjawiska przemocy i stanu wiedzy na temat przemocy w Gminie Czeremcha. Przeprowadzone w formie ankiet badanie dostarczyło ciekawych wniosków mogących stanowić cenną informację określającą stopień i charakter występowania przemocy w rodzinach w Gminie Czeremcha.

W badaniu diagnozującym na terenie Czeremchy wzięło udział 106 dorosłych mieszkańców. Większość badanej społeczności stanowili kobiety (64,2%), drugą część próby stanowiły mężczyźni (35,8%).

1. Płeć

106 odpowiedzi

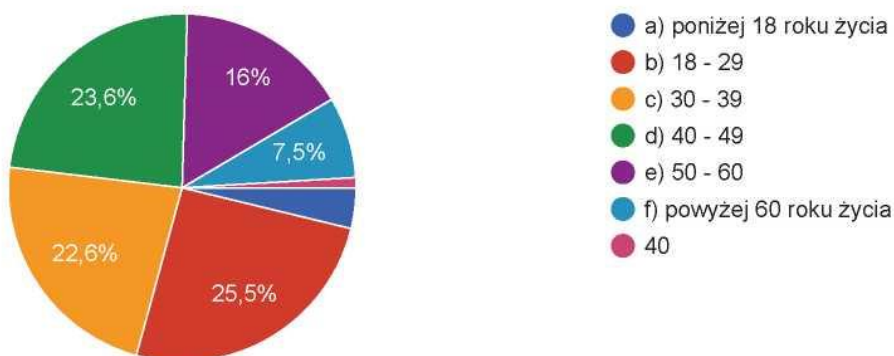

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

Analizując strukturę wiekową badanej społeczności można zauważyć, iż najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 18-29 lat (25,5%). W grupie wiekowej 40 –49 lat znajdowało się 23,6% respondentów, zaś 22,6 % respondentów miało 30–39 lat.

2. Przedział wiekowy

106 odpowiedzi

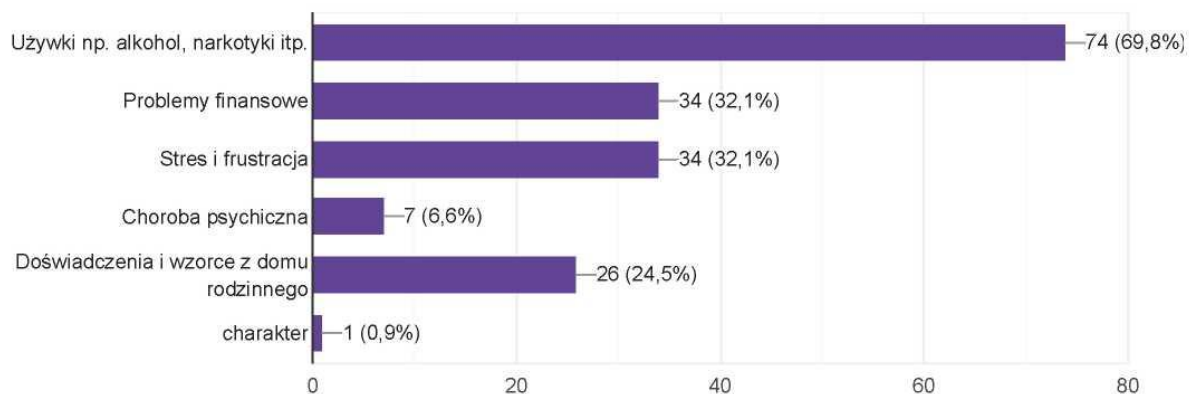

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

W kolejnym pytaniu badani zostali zapytani, jaka jest najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie. Aż 69.8% respondentów odpowiedziało, że używki, np. alkohol, narkotyki... Problemy finansowe oraz stres i frustracja stanowią przyczynę stosowania przemocy w rodzinie, tak odpowiedziało po 32.1% badanych. W dalszej kolejności doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego 24,5% . Pojedyncze odsetki osób odpowiedziało „choroba psychiczna” 6,6 % oraz charakter 0,9% .

3. Co według Ciebie jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinach?

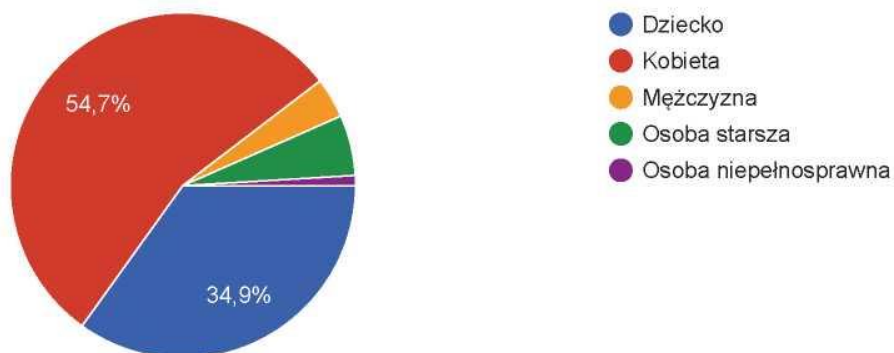
106 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

4. Kto według Ciebie jest najczęściej OSOBĄ DOŚWIADCZAJĄCĄ przemoc w rodzinie?

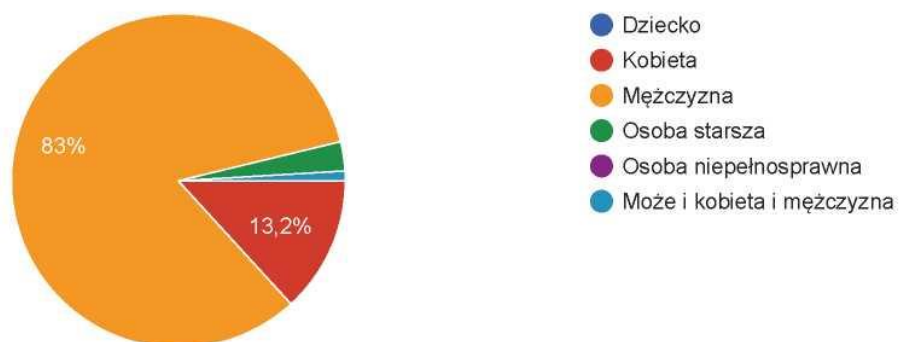
106 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

5. Kto według Ciebie jest najczęściej OSOBĄ STOSUJĄCĄ przemoc domową?

106 odpowiedzi

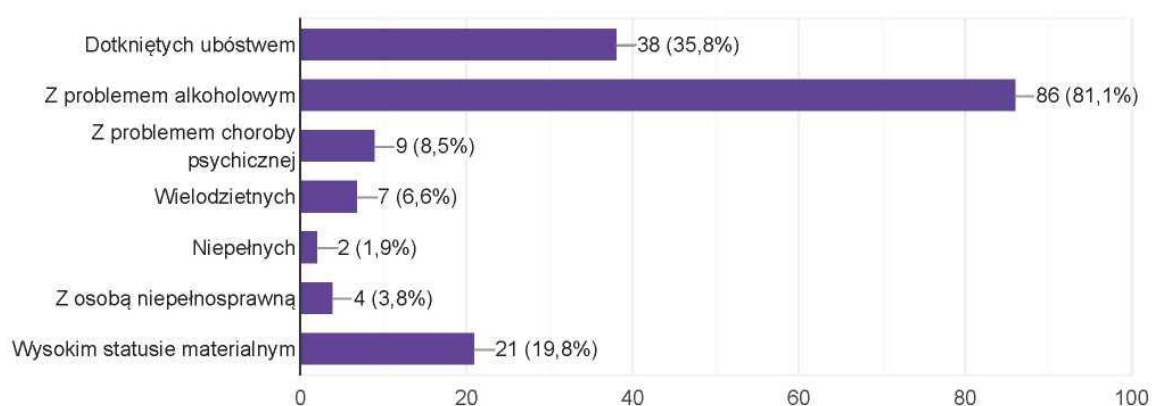

Według mieszkańców gminy Czeremcha najczęściej przemoc domową stosuje mężczyzna 83%, kobieta natomiast 13,2%.

W kolejnym pytaniu mieszkańcy mieli określić w jakich rodzinach najczęściej dochodzi do przemocy. Jak wynika z badań, najczęściej występuje w rodzinach z problemem alkoholowym, tak odpowiedziało 81,1% badanych. 35,8 % uważa, że w rodzinach dotkniętych ubóstwem, 19,8 % w rodzinach o wysokim statusie materialnym. W dalszej kolejności wymienili problemem choroby psychicznej 8,5%, wielodzietnych 6,6% z osobą niepełnosprawną 3,8%, niepełnych 1,9%.

6. W jakich rodzinach Twoim zdaniem najczęściej dochodzi do przemocy?

106 odpowiedzi

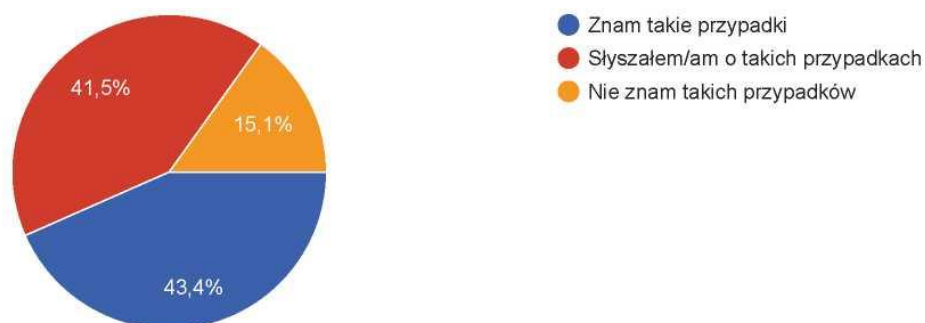

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

7. Czy znasz przypadki występowania przemocy w rodzinie w Twojej okolicy lub o nich słyszałeś/aś?

106 odpowiedzi

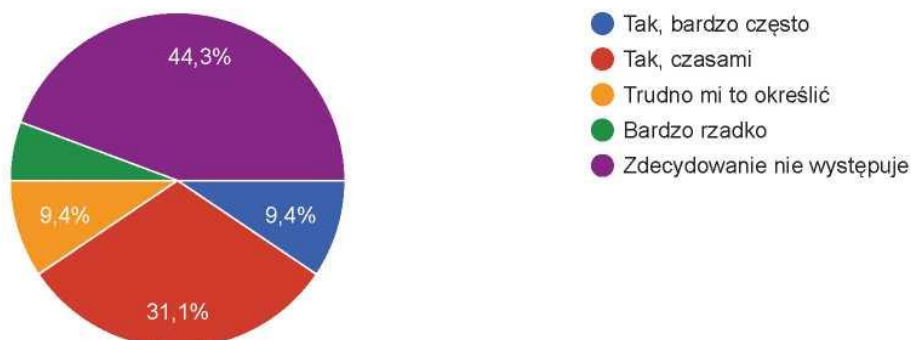

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

Z badań wynika, że 43,4% respondentów zna przypadki występowania przemocy domowej w swojej okolicy, 41,5 % słyszało o takich przypadkach, a 15,1 % nie zna takich przypadków.

8. Czy masz nieraz poczucie, że w Twojej rodzinie może występować przemoc?

106 odpowiedzi

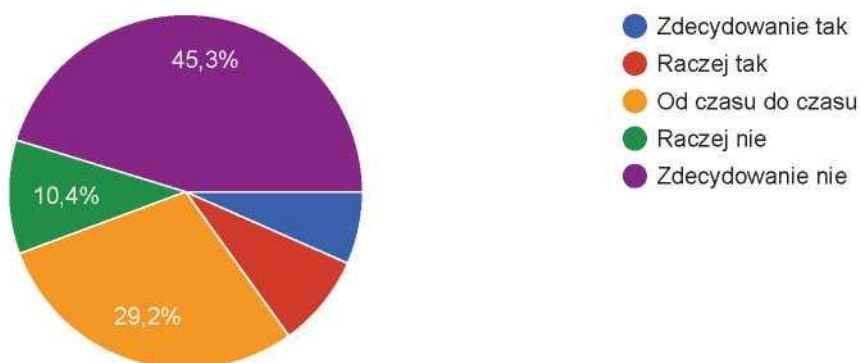

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

Mieszkańcy gminy Czeremcha zostali zapytani czy mają poczucie, że w ich rodzinie może występować przemoc. Największa część badanej próby 44,3 % uważa, iż zdecydowanie nie występuje. 31,1 % odpowiedziało na to pytanie, że czasami jest stosowana przemoc. Po 9,4% odpowiedziało „tak bardzo często” i „trudno mi to określić”.

9. Czy doświadczasz bezpośrednio przemocy ze strony członka Twojej rodziny?

106 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

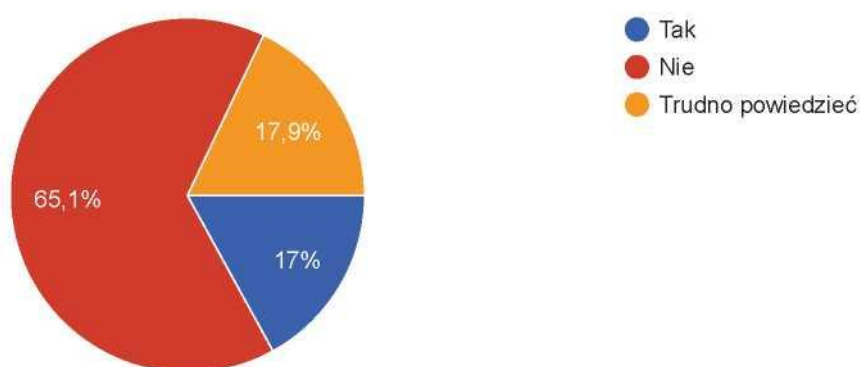
Badani mieszkańcy zostali zapytani, czy zdarzyło się im doświadczyć przemocy. Zdecydowanie nie odpowiedziało 45,3 % mieszkańców. Od czasu do czasu tak odpowiedziało 29,2% badanych, 10,4% raczej nie dostaje przemocy w rodzinie. Warto jednak wziąć poprawkę na

fakt, że przemoc jest zjawiskiem otoczonym tabu społecznym i nie każda ofiara przyznaje się, że doświadcza przemocy.

W kolejnym pytaniu kontynuowany był wątek przemocy w rodzinie badanych . Zadano pytanie czy przemoc stosowana w rodzinie wobec innych jej członków. 65,1 % odpowiedziało, że nie stosowano. 17,9 %,, trudno powiedzieć”, a 17% odpowiedziało na zadane pytanie twierdząco.

10. Czy przemoc w Twojej rodzinie stosowana jest wobec innych jej członków?

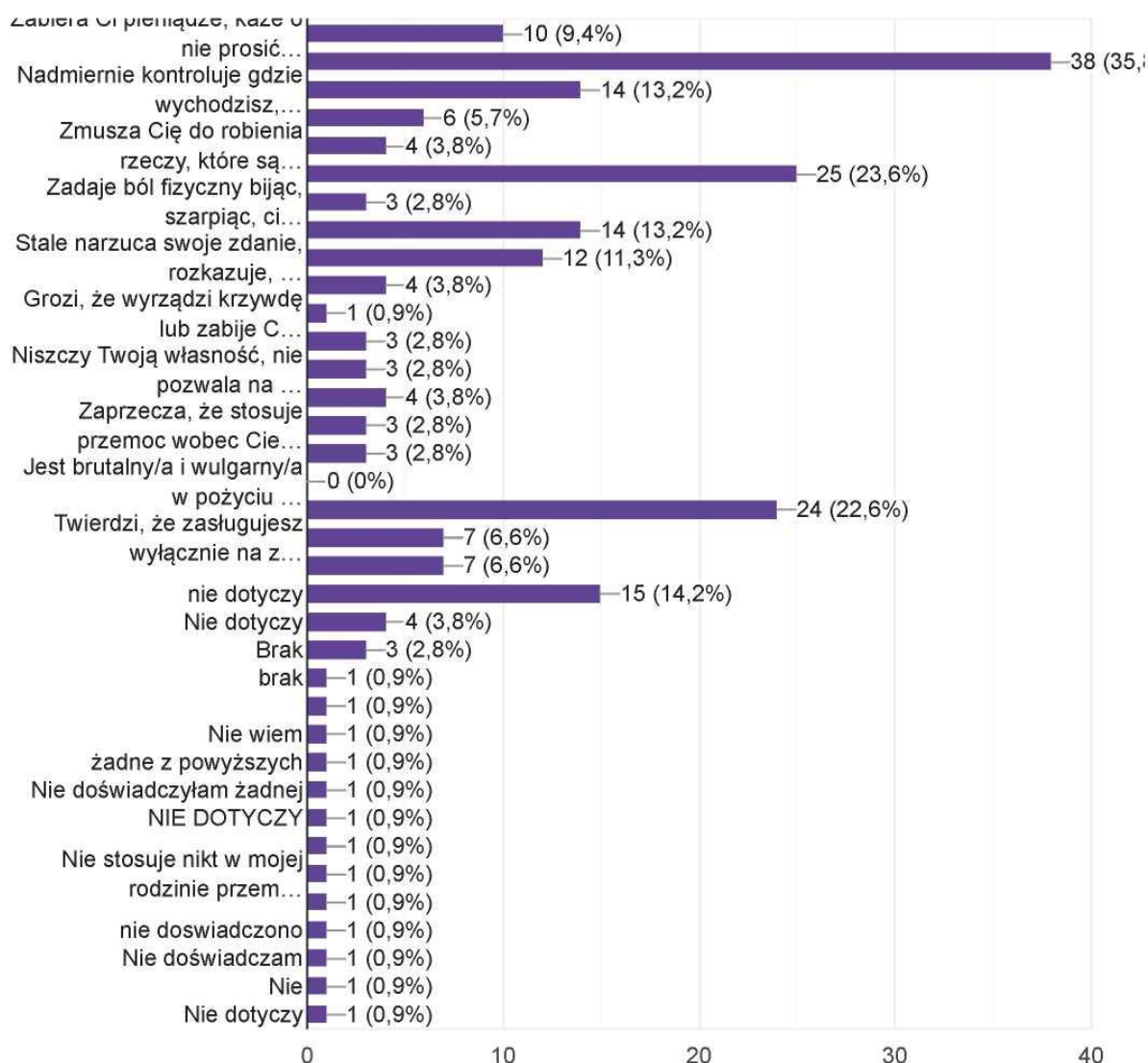
106 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

11. Poniżej wymieniono różne formy przemocy, jakie mogą mieć miejsce w rodzinie. Proszę zaznaczyć odpowiedź, jeśli doświadczyłeś/aś którejs z poniższych form. Czy zdarza się, że ktoś bliski:

106 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

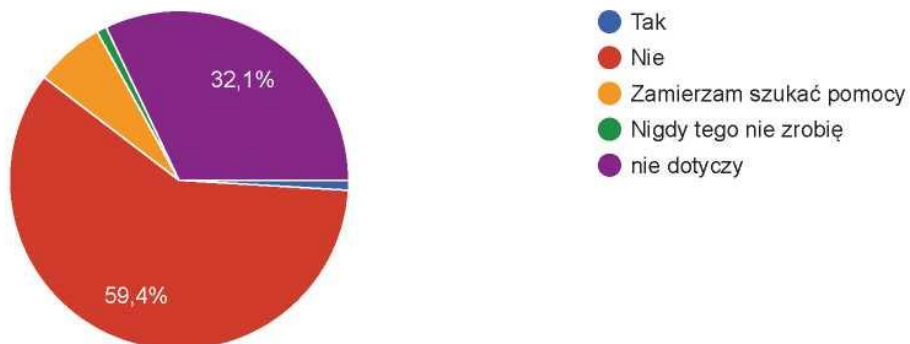
Największa część osób doświadczających przemocy doznała jej psychicznego wymiaru (37,7%). Spora część doznała też przemocy fizycznej (13,2%). Pojedyncze osoby odpowiedziały udzieliły odpowiedzi „nie wiem”, „nie dotyczy”, „brak”.

Badanych mieszkańców postanowiono także zapytać czy zwracali się do kogoś po pomoc? Największa część ankietowanych 59,4 % wskazała, że nie zwracała się, natomiast 32,1% odpowiedziało, iż ten problem ich nie dotyczy.

12. Czy zwracałeś/aś się do kogoś po pomoc?

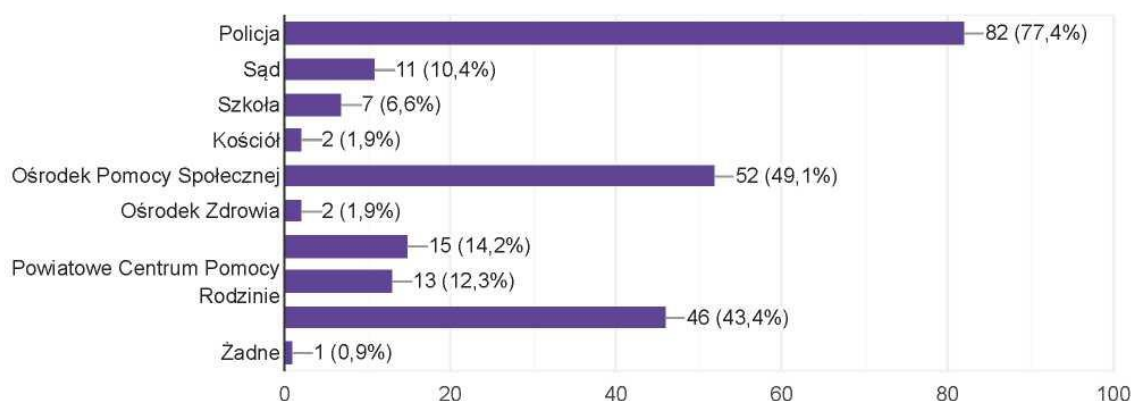
106 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

13. Twoim zdaniem, na pomoc jakich instytucji może liczyć osoba, która doświadcza przemocy?

106 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

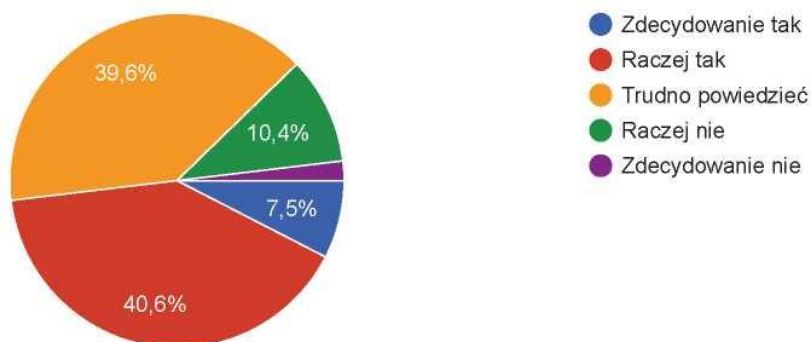
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Mieszkańcy najczęściej mogą liczyć na pomoc policji 77,4% , następnie na pomoc ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeremsze 49,1%. Kolejne instytucje na które może liczyć osoba doświadczająca przemocy to Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Czeremsze 43,4%,powiatowe centrum pomocy rodzinie12,3%, sąd 10,4%, szkoła6,6%, kościół1,9%, ośrodek zdrowia1,9%.

14. Czy Twoim zdaniem osoby doznające przemocy na terenie gminy Czeremcha mogą liczyć na skuteczną pomoc?

106 odpowiedzi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Czeremcha

W kolejnym pytaniu badani zapytani zostali, czy ich zdaniem osoby doznające przemocy w rodzinie na terenie gminy Czeremcha mogą liczyć na skuteczną pomoc? Aż 40,6 % odpowiedziało „raczej tak”. 39,6 % odpowiedziało, że trudno powiedzieć, 10,4 %raczej nie. 7,5 % zdecydowanie tak.

3.2.1. Potencjał w sferze zasobów ludzkich

Gmina Czeremcha dysponuje wysokim potencjałem w sferze zasobów ludzkich, który stanowi:

- Dobrze przygotowana, doskonaląca się grupa specjalistów udzielających wsparcia ofiarom i świadkom przemocy oraz sprawcom przemocy
- Sprawnie funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny
- Gotowość do współpracy międzyinstytucjonalnej
- Wzrastająca świadomość co do rangi problemu przemocy w rodzinie u coraz szerszego kręgu przedstawicieli instytucji i służb zajmujących się tym zagadnieniem. Dlatego umożliwienie dalszego doskonalenia kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie winno zajmować istotne miejsce w zadaniach Programu.

3.3. Wnioski

W związku z przeprowadzoną diagnozą w obszarze problematyki przemocy w rodzinie w Czeremsze oraz biorąc pod uwagę stan zasobów ludzkich, stwierdzono, iż występują następujące potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które należy wziąć pod uwagę w założeniach Programu.

- Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez: kampanie społeczne, działania profilaktyczne, edukacyjne, propagowanie właściwych postaw wolnych od przemocy, szczególnie u rodziców.
- Zintensyfikowanie działań ochronnych wobec osób krzywdzonych, a szczególnie zwiększenie możliwości ochrony przed przemocą osób starszych i niepełnosprawnych.
- Zwiększenie oferty skierowanej dla sprawców przemocy, poprzez prowadzenie stałego systemu działań korekcyjnych i terapeutycznych oraz ścisłą współpracę organów ścigania i sprawiedliwości.
- Zwiększenie skuteczności stosowania oddziaływań prawnych w zakresie natychmiastowego odizolowania sprawcy od osób krzywdzonych i zakazu zbliżania.
- Stałe podnoszenie kompetencji osób podejmujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Doskonalenie systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Program jest dokumentem opracowanym przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Czeremcha, na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa. Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego

podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie.

4.1. Kierunki działań

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Czeremcha, realizacji celów ustawowych, Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz celów wskazanych w niniejszym programie określono główne kierunki działań oraz sprecyzowano grupy odbiorców do których są one kierowane.

- I. Profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie – obszar kierowany do społeczeństwa lokalnego, w tym osób i rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.
- II. Ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie – obszar skierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, o których mowa w art. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- III. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie – obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie (kobiet i mężczyzn, dorosłych oraz nieletnich).
- IV. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zacieśnianie współpracy pomiędzy nimi – obszar kierowany do przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Każde z działań przypisane jest konkretnym realizatorom odpowiedzialnym za ich realizację oraz określone zostały wskaźniki monitorowania realizacji tych działań.

V. CELE, DZIAŁANIA, SPOSOBY REALIZACJI, WSKAŹNIKI

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Czeremcha.

Cele szczegółowe:

- I. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
- II. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

- III. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- IV. Podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy nimi.

Każdemu z powyższych celów szczegółowych przypisano działania, które zostały zaplanowane w sposób uwzględniający możliwości organizacyjno-finansowe Gminy Czeremcha.

Cele szczegółowe, działania, sposoby realizacji, wskaźniki.

Cel szczegółowy nr 1: Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.				
Działania	Odpowiedzialny za realizację działania/współorganizator	Sposób realizacji	Harmonogram realizacji	Wskaźniki realizacji
1.Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy Czeremcha	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze	1.Opracowanie narzędzi badawczych (ankiety i innej), przeprowadzenie badań, opracowanie i analiza ich wyników. Uzyskanie danych z Komisariatu Policji w Czeremsze, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Czeremcha i innych w zależności od potrzeb do rzetelnej analizy uzyskanych wyników badań.	2021 - 2025	Liczba opracowanych diagnoz (jedna diagnoza).
2. Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, zmiana mentalności i uwrażliwienie mieszkańców Gminy Czeremcha na	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminny Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania	1.Przygotowanie i rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów w szczególności w: przedszkolu i Szkole Podstawowej, gminnym Ośrodku Zdrowia, kościołach parafialnych, Gminnym Ośrodku Kultury.	Od 2021 – praca ciągła	Liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur i plakatów łącznie 100 sztuk.

<p>problematykę przemocy.</p>	<p>Problemów Alkoholowych i Przemocy</p> <p>Zespół Szkolno – Przedszkolny w Czeremsze</p>	<p>2. Współpraca z Dziennym Domem Pomocy osób z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną.</p> <p>3. Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, klubem Senior+ w Czeremsze w zakresie edukowania osób starszych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, przysługujących praw osobom starszym oraz informowanie o możliwości uzyskania pomocy i wsparcia.</p> <p>4. Zamieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz portalach społecznościowych.</p> <p>5. Organizacja festynów informacyjno - profilaktycznych dla mieszkańców gminy Czeremcha.</p>		<p>Liczba spotkań Liczba osób biorących udział w spotkaniach.</p> <p>Liczba spotkań, najmniej 1 spotkanie w roku.</p> <p>Liczba ogłoszeń na stronie internetowej Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz portalach społecznościowych (min. 1 ogłoszenie w każdym roku).</p> <p>Liczba zorganizowanych festynów.</p>
		<p>6. Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w gminie Czeremcha w szczególności w sprawach związanych z uzależnieniami, problemami wychowawczymi z dziećmi, trudnościami życia codziennego, kryzysami małżeńskimi.</p>	<p>2021 - 2025</p>	
<p>3. Prowadzenia działań edukacyjnych dla dzieci i</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze Zespół Interdyscyplinarny</p>	<p>Organizacja pogadanek, warsztatów oraz</p>	<p>2021 - 2025</p>	<p>Liczba pogadanek, warsztatów, spektakli.</p>

młodzieży z zakresu radzenia sobie ze stresem i agresją, rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Czeremsze. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce	spektakli profilaktycznych.		Planuje się objąć działaniami 100 dzieci i młodzieży rocznie
4. Prowadzenie edukacji w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze. Zespół Szkolno – Przedszkolny w Czeremsze	1. Szeroko rozumiana praca socjalna. 2. Udzielanie indywidualnych konsultacji porad.	2021 - 2025	1. Liczba rodzin objętych pracą socjalną w związku z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi. 2. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny

Cel szczegółowy nr 2: Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działania	Odpowiedzialny za realizację działania/współorganizator	Sposób realizacji	Harmonogram realizacji	Wskaźniki realizacji
1. Udzielenie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze Zespół Interdyscyplinarny Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce Gminny Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy	1. Podejmowanie interwencji w rodzinie dotkniętej przemocą - procedura „Niebieska Karta”. 2. Udzielanie informacji na temat istniejących form pomocy. 3. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w związku z przemocą w rodzinie z uwagi na zagrożenie życia i zdrowia- art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	2021 - 2025	Liczba interwencji. Liczba Niebieskich Kart. Liczba osób którym udzielono pomocy. Liczba osób, którym udzielono informacji. Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny i umieszczone u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub placówce opiekuńczo wychowawczej.
2. Wspieranie i rozwijanie podmiotów, które udzielają pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Czeremcha.	1. Dalsza działalność Zespołu Interdyscyplinarnego o ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2021 - 2025	Liczba spotkań członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Liczba spotkań grup roboczych. Liczba zakończonych procedur w ramach

				„Niebieskiej Karty” w związku z: 1. ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy 2. rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań.
3. Wizyty pracowników socjalnych i dzielnicowych w ramach monitoringu rodzin, gdzie występuje przemoc.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Czeremcha. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce.	1. Systematyczne wizyty w godzinach pracy Ośrodka pracowników socjalnych oraz w godzinach popołudniowowieczornych dzielnicowych w rodzinach gdzie występuje przemoc i wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”.	2021 - 2025	Liczba rodzin w środowiskach (minimum 1 raz w miesiącu)
4. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Czeremcha.	1. Ogłoszenie w prasie lokalnej lub na lokalnych portalach internetowych dot. form uzyskania m.in. pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej, terapeutycznej, rodzinnej. 2. Opracowanie i zamieszczenie informacji na stronie	2021 - 2025	Liczba ogłoszeń w prasie lokalnej (min. 1 ogłoszenie w każdym roku trwania programu). Liczba opracowanych i udostępnionych materiałów informacyjnych zgodnie z potrzebami.

Cel nr 3 : Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.				
Działania	Odpowiedzialny za realizację działania/współorganizator	Sposób realizacji	Harmonogram realizacji	Wskaźniki realizacji
1. Oddziaływanie psychologiczne i terapeutyczne na osoby stosujące przemoc.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czeremcha.	1. Stosowanie procedury „Niebieska Karta”. 2. Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy 3. Kierowanie osób do programu korekcyjnoedukacyjnego. 4. Zgłaszanie osób stosujących przemoc i nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe.	2021 - 2025	Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”. Liczba osób, którym udzielono informacji. Liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjnoedukacyjnym. Liczba osób, które zgłoszono na leczenie odwykowe.

	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Czeremcha.	5. Kierowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie do Punktu Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy		Liczba spraw skierowanych do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego. Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia oferowanego w Punkcie Konsultacyjnym
2.Rozpowszechnianie informacji na temat konsekwencji stosowania przemocy.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Czeremsze.	1. Opracowanie i zamieszczenie informacji na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeremsze i Gminy Czeremcha	2021 - 2025	Liczba opracowanych i udostępnionych materiałów informacyjnych.

Cel nr 4: Podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy nimi.

Działania	Odpowiedzialny za realizację działania/współorganizator	Sposób realizacji	Harmonogram realizacji	Wskaźniki realizacji
1.Uczestnictwo w profesjonalnych szkoleniach, podnoszenie wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla osób na co dzień zajmujących się tą problematyką, w szczególności nauczycieli, pedagogów szkolnych, funkcjonariuszy policji, pracowników socjalnych, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych itd.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Czorsztyn.	1. Organizacja szkoleń i konferencji. 2.Uczestnictwem w szkoleniach i konferencjach.	2021-2025 (raz do roku szkolenie lub konferencja)	Liczba przeszkolonych osób. Liczba osób, które będą uczestniczyły w szkoleniach i konferencjach.

VI . ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2025 skierowany jest do mieszkańców Gminy Czeremcha, a w szczególności:

1. Ofiar przemocy w rodzinie:
  - dzieci,
  - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
  - osób starszych,
  - osób niepełnosprawnych.
2. Sprawców przemocy w rodzinie.
3. Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.
4. Społeczności lokalnej.

VII. REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja Programu jest możliwa wyłącznie przy ścisłej współpracy poszczególnych partnerów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W realizację założonych działań zaangażowane będą następujące podmioty:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeremsze.
2. Gminny Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy.
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czeremcha.
4. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czeremcha.
5. Placówki Oświatowe na terenie Gminy Czeremcha.
6. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce
7. Gminny Ośrodek Zdrowia w Czeremsze

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji pomiędzy partnerami – jednostką pomocy społecznej, ochrony zdrowia, policji, wymiaru sprawiedliwości,

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania podejmowane w ramach realizacji Programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków budżetu gminy Czeremcha. Możliwym jest również współudział w finansowaniu działań ze środków budżetu państwa oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych.

IX. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny w Czeremsze corocznie w terminie do dnia 30 kwietnia przedłoży Radzie Gminy Czeremcha sprawozdanie z realizacji Programu.

